

למידה בונה אדם

המזכירות הפדגוגית
אגף א' – מורשת חברה ורוח
תחום דעת אזרחות

מדינת ישראל
משרד החינוך

בחירות לכנסת ה-26 בישראל

הצעות לפעילויות בכיתה

פתיחה - יום הבחירות: בעבר וכיום

<https://youtu.be/TX9GpdSQgV8?si=BpqteOFEz-kPYS01>

(מתוך "כיצד נראו הבחירות הראשונות בישראל?" | כאן חינוכית)

- מה הייחודי בבחירות הראשונות בישראל?
- כיצד הייחודיות הזו מאפיינת את החברה הישראלית עד ימינו?
- אילו מאפיינים של מערכת הבחירות המוצגים בסרטון (כמו ריבוי מפלגות, עקיפה בתור, תליית שלטים ברחובות) קיימים עד היום, ואילו דברים השתנו בעקבות הטכנולוגיה והעידן הדיגיטלי?

הצעה לסרטונים נוספים:

- ערוץ הכנסת - ועדת הבחירות המרכזית
- מהלך ההצבעה
- <https://www.facebook.com/EretzNehederet.Keshet/videos/1852038258236254/?vh=e&fs=e&mibe#xtid=wwXlfr&rdid=snmaVBfASH5jCwLu>
(מתוך **ארץ נהדרת** | משרד הבחירות המרכזי של ארץ נהדרת והחדשות)
[/https://catalog.archives.gov.il/site/chapter/bhirot1949h](https://catalog.archives.gov.il/site/chapter/bhirot1949h)

עקרון שלטון העם ובחירות דמוקרטיות

<https://www.youtube.com/watch?v=sgN-MAxiE2E>

(ההצבעה | ועדת הבחירות המרכזית)

- כוחה של איזה מבין שלוש הרשויות (המחוקקת, המבצעת או השופטת) הוא המשפיע והחזק ביותר במערכת הפוליטית, ומדוע?
- כיצד תהליך ההצבעה מממש את עקרון שלטון העם.

למידה בונה אדם

המזכירות הפדגוגית
אגף א' – מורשת חברה ורוח
תחום דעת אזרחות

מדינת ישראל
משרד החינוך

שיטת הבחירות לכנסת בישראל

- הסבירו כיצד משפיעה שיטת הבחירות על הקשר בין בוחרים לבחורים ועל מידת האחריות של הנבחרים.
- הסבירו מדוע שיעור השתתפות נמוך בבחירות מהווה סכנה לדמוקרטיה?
- [בחירות, שיטת הבחירות לכנסת](#)
- (ניתן לקרוא בספר הלימוד: [להיות אזרחים בישראל](#) - עמ' 331-332)
- [הידעת תוק הבחירות](#) לכנסת (תשכ"ט 1969)

אחוז החסימה והרשות המחוקקת

- מה שמה של הרשות המחוקקת במדינת ישראל? ומקור שמה?
- (הכנסת, "הכנסת הגדולה" הייתה מוסד הנהגה יהודי בתקופת בית שני, ומשם נלקח השם והמספר 120 חברים.)
- איזו מרשיות השלטון בישראל נבחרת **ישראל** על ידי אזרחי המדינה ביום הבחירות?
- **אחוז החסימה בבחירות 2026**, אחוז החסימה העומד על 3.25% מכלל הקולות הכשרים משפיע באופן ישיר על חלוקת המושבים בכנסת ה-26. (אחוז החסימה הנוכחי הוא מ-2014)
- (ניתן לקרוא בספר הלימוד: [להיות אזרחים בישראל](#) - עמ' 332)
- הסבר מהי המטרה של קביעת אחוז חסימה במערכת בחירות יחסית, ומהי ההשפעה של אחוז החסימה על הייצוגיות של הסיעות השונות בפרלמנט?
- (ניתן לקרוא בספר הלימוד: [להיות אזרחים בישראל](#) - עמ' 147)

תהליך הרכבת הממשלה ושיטת הבחירות היחסית

- (ניתן לקרוא בספר הלימוד: [להיות אזרחים בישראל](#) - עמ' 364-366)
- שיטת הבחירות היחסית בישראל מובילה לכך שאף מפלגה לא השיגה מעולם 61 מנדטים בכוחות עצמה, ולכן כל ממשלות ישראל הן ממשלות קואליציוניות.
- הסבירו כיצד שיטת הבחירות היחסית גורמת לכך שנוצר צורך בהרכבת קואליציה.

למידה בונה אדם

המזכירות הפדגוגית
אגף א' – מורשת חברה ורוח
תחום דעת אזרחות

מדינת ישראל
משרד החינוך

ייצוגיות מול יציבות שלטונית

(ניתן לקרוא בספר הלימוד: [להיות אזרחים בישראל](#) - עמ' 147)

- שיטת הבחירות היחסית מעודדת ייצוג למגוון רחב של קבוצות ודעות בחברה הישראלית, אך במקביל היא מובילה לריבוי מפלגות ולצורך בהרכבת קואליציה.

האם היתרון בשמירה על ריבוי דעות (פלורליזם) עולה על החיסרון של חוסר יציבות שלטונית? הסבירו.

זכות ההצבעה ופנקס הבוחרים

- מדוע נקבע בחוק כי רק מי שמלאו לו 18 ביום הקובע זכאי להצביע? אילו נימוקים בעד ונגד קיימים להורדת גיל הבחירה ל-16?

- הדין הקיים (גיל 18) מתבסס על הגעה לבגרות אזרחית ומשפטית מלאה וקבלת חובות אזרחיות כגון גיוס חובה. **נימוקים בעד הורדה ל-16:** הגברת התרבות האזרחית, חיזוק החינוך לדמוקרטיה והשפעה על עתיד הצעירים. **נימוקים נגד:** חוסר בשלות פוליטית, השפעה גוברת של רשתות חברתיות והשפעת הורים.

- פנקס הבוחרים נסגר שלושה חודשים לפני מועד הבחירות. אילו עקרונות דמוקרטיים מתנגשים כאן (למשל: היכולת הלוגיסטית למנוע זיופים מול מימוש זכות היסוד להצביע למי שחגג 18 בסמוך לבחירות)?

- כיצד נקבעת סמכות ההצבעה ומימוש הנגישות בתוך המדינה?

• **איתור קלפי ומידע על פנקס הבוחרים:** [פורטל הבחירות לכנסת – משרד הפנים](#) (לסקירת תנאי הזכאות והצגת איתור קלפי בזמן אמת).

• **בחירות לכנסת ה-26:** פורטל עובדי הוראה מרחב פדגוגי

• <https://pop.education.gov.il/headquarters-civil-education-coexistence/elections-knesset/>

• **ניתוח מדיניות ומחקר השוואתי בנושא הורדת גיל ההצבעה – המכון הישראלי לדמוקרטיה**

• <https://www.idi.org.il/elections-2026>

הידעת? מתקיים שיח בנושא גיל ההצבעה. לדוגמה ניו זילנד.

https://www.ynet.co.il/news/article/rktvhhoio?utm_source=ynet.app.ios&utm_term=rktvhhoio&utm_campaign=general_share&utm_medium=social&utm_content=Header

למידה בונה אדם

המזכירות הפדגוגית
אגף א' – מורשת חברה ורוח
תחום דעת אזרחות

מדינת ישראל
משרד החינוך

הנגשת הבחירות במוסדות

- באילו מקרים מחויבת המדינה להציב קלפיות מיוחדות (בתי חולים, בתי אבות, מוסדות כליאה)?
- בעבר עלו טענות של הנהלות בתי אבות שסירבו להצבת קלפיות בשל קשיים לוגיסטיים או פרטיות הדיירים. אילו ערכים מתנגשים במצב זה, ושל מי האחריות להבטיח את מימוש הזכות?
- כיצד שומרים על טוהר הבחירות כאשר מדובר במעטפות כפולות?
- חקיקה ונהלים לגבי קלפיות מיוחדות: [אתר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת](#) (מידע על קלפיות נגישות מיוחדות ונהלי מעטפות כפולות)
- כתבות ומאמרי עמדה בנושא הנגשה: [אתר כל זכות – הזכות להצבעה נגישה](#).

הצבעת אזרחים מחוץ לישראל ו"טיסות בחירות"

שאלות לדיון

- מדינת ישראל אינה מאפשרת הצבעה בחו"ל לאזרחים פרטיים (למעט נציגים רשמיים). לקראת בחירות מתארגנות לעיתים יוזמות אזרחיות או מפלגתיות לארגון "טיסות מיוחדות" להבאת מצביעים מחו"ל. האם יש לאפשר לאזרחי ישראל המתגוררים בחו"ל להצביע בבחירות לכנסת ממקום מושבם, או שמא יש להותיר את חובת ההצבעה בגבולות המדינה בלבד. הביעו עמדה בעד ונגד.
- נתונים ומחקר השוואתי: [המכון הישראלי לדמוקרטיה – הצבעת אזרחים מחוץ למדינה](#) (סקירות עמדה על הצבעת ישראלים בחו"ל).
- מידע על הצבעת נציגים בחו"ל: [פורטל הבחירות לכנסת – הצבעה בנציגויות דיפלומטיות](#)

העשרה

- https://fs.knesset.gov.il/globaldocs/MMM/514ac581-b454-f011-a85f-005056aa9911/2_514ac581-b454-f011-a85f-005056aa9911_11_21191.pdf

למידה בונה אדם

המזכירות הפדגוגית
אגף א' – מורשת חברה ורוח
תחום דעת אזרחות

מדינת ישראל
משרד החינוך

שיטת הבחירות והייצוג

- https://fs.knesset.gov.il/globaldocs/MMM/8d6433f2-66cc-e811-80e7-00155d0aeea3/2_8d6433f2-66cc-e811-80e7-00155d0aeea3_11_10898.pdf

אחוז החסימה שינויים בו לאורך הזמן

- https://fs.knesset.gov.il/globaldocs/MMM/2e5ce5ea-ec1e-e911-80e1-00155d0a98a9/2_2e5ce5ea-ec1e-e911-80e1-00155d0a98a9_11_10970.pdf

הצבעה במעטפות כפולות

- https://fs.knesset.gov.il/globaldocs/MMM/b5f7a9fb-a702-ed11-814e-005056aa4246/2_b5f7a9fb-a702-ed11-814e-005056aa4246_11_19633.pdf

זרקור בחירות לכנסת ה-25

הערה כללית: בהקשר למצגת כמורי אזרחות יש לקשר מושגים מתוכנית הלימודים באזרחות.